

az nem másodrendű dolog. Külömben is a francia szöveg révén bárki a lap szellemi részével közelebbről is megismerkedhetik. A francia szövegű kiadást Behrs, Berlinben adja ki; ára 20 márka.

FIRENZÉBŐL, a művészetek e remek városából jelentik, hogy műkincseinek fenntartásán, jobb karba helyezésén, szaporításán és rendezésén folytonosan dolgoznak. A *barge* gyűjteményei gazdagodnak és új rendezés alatt vannak; Michelangelo néhány itt lévő műve együvé került. Az *archeológiai múzeumban* a két év előtti darabokra tört u. n. François-féle vázát sikerült jól restaurálni. A San Miniato melletti *kolostornak* gyönyörű csúcsíves — eddig befalazott — ablakai szabaddá tétettek. A *Riccardi-palotában* az udvarnak régi szép sgraffito díszítését állítják helyre.

NEW-YORKBAN a városi múzeum a maga nemében páratlan gyűjteményhez jutott az elhalt Mr. Heber Bishop hagyatékából. A gyűjtemény körülbelül ezer darab jadeit tárgyat számlál, a melyeket főleg a kínai művészet produkált remekeket. Fődarabja a gyűjteménynek a hírneves Hard-váza. A múzeum a gyűjtemény számára egy külön csarnokot épített és egy pompás, de csak kevés példányban megjelenő katalógusban teszi közzé a kincseket érő gyűjteményt.

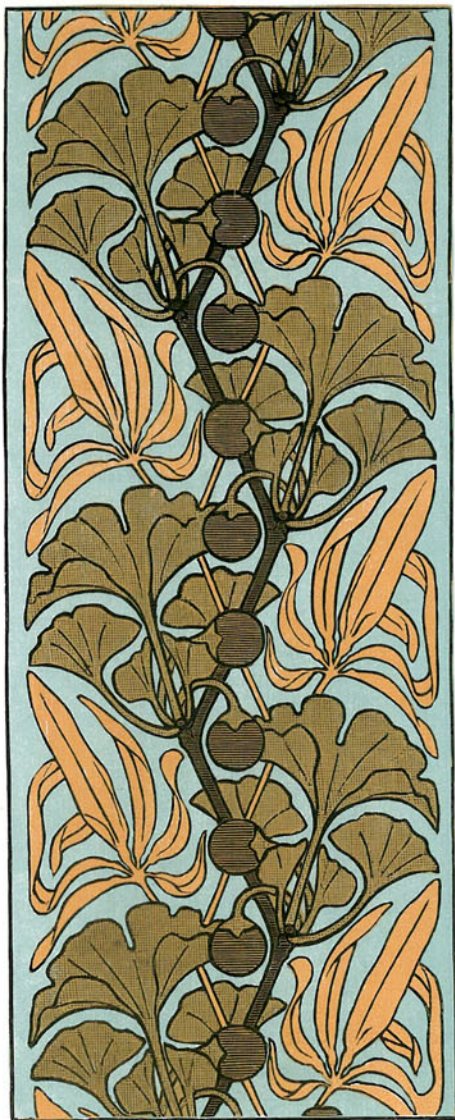
ÜGYJTEMÉNYEK ELÁRVERÉSE. A híres *Marquand-féle* gyűjtemény egészben 3.500,000 frankot jövedelmezett. Egyes tárgyakért nagy árat fizettek; így egy kerek limoges-i lemezért 25,000 frankot, egy Luca della Robbiáért „Mária a gyermekkel“ 43,000 frankot, egy limoges-i lemezektől összeállított kis oltárért 130,000 frankot, egy gobelin gyűjteményért 75,000 frankot; egy XVI-ik századi perzsa szőnyegért 190,000 frankot stb.

Hasonló jelentőségű volt a párisi piacon nemrég a *Hayashi* gyűjteménynek második árverése, amely japáni, kínai szobormunkákat, keramiai munkákat, vasmunkákat, hímzéseket és festett képeket ölelt fel.

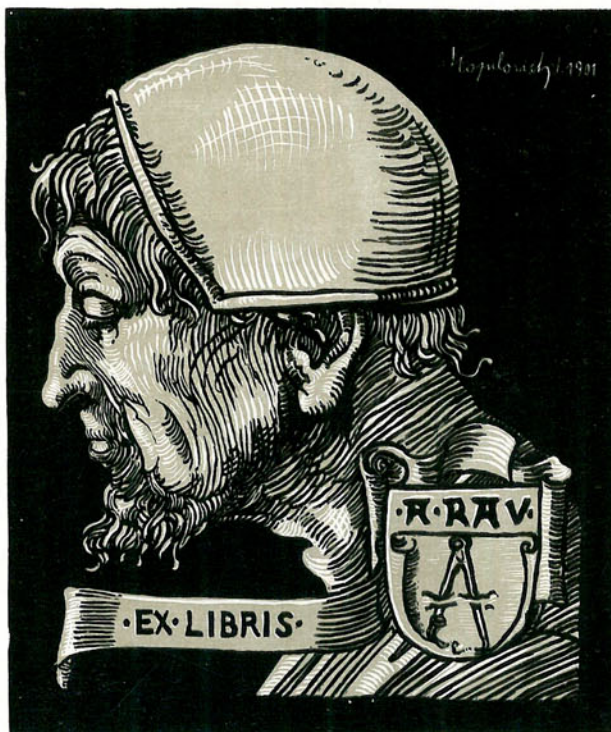
SZAKIRODALOM.

GELLÉRI MÓR. *Sociális napi-kérdések.* Budapest, Singer és Wolfner. Ára 12 korona. Azt hiszem, hogy a most megjelent 600 oldalas vaskos könyv még azokat is meglepte, kik ismerik Gelléri Mórnak újszólván már közmondásos munkabírását, ügyszeretetét s a nemzetgazdasági ismeretekben s a szociális viszonyokban való nagy jártasságát. A szakember alapos tudása, a rutinos újságíró találékonysága s a humanista érző szive csillan meg e nagy jelentőségű könyvnek minden oldalán, amelybe Gelléri valóságos hangyaszorgalommal összegyűjtött és élvezetesformába feldolgozott mindent, a mit a *munkanélküliség meggátlása* érdekében, a *munkás érdekképviselet* és a *munkás-jóléti intézmények* érdekében nálunk és külföldön eddig javasoltak és megtettek. Az érdemes szerző bevezető soraiban azt mondja, hogy nem tudományos értékű munkát akart nyújtani e művével a magyar közönségnek. Adott ő ennél sokkal többet, mert összeszedett oly gazdag és becses nyers anyagot, amely immár biztos támpontul szolgálhat a tovább építésre. A magyar intéző körökön és a társadalmon múlik, hogy a sok praktikus útmutatást, amelyet e könyvből a benne tárgyalt fontos kérdések részleteire nézve is kapnak, megszívleljék s mihamarább végre is hajtsák. A mennyiben a már anynyira aktuális munkáskérdés szanálása nemcsak az általános ipari, hanem az iparművészeti fejlődést is elősegíti, a magyar iparművészet szempontjából is hálával fogadjuk az országos iparégyesület fáradhatlan igazgatójának, a magyar iparművészeti társulat választmányi tagjának alapvető tanulmányát, amelyre felhívjuk mindazoknak a figyelmét, a kik a munkások társadalmi viszonyainak javulását kívánják.

Gy.

STIASNY ALADÁR
DÍSZÍTŐ FESTŐ NÖVENDÉK
EREDETÍJE UTÁN.

SATTLER UTÁN.

FÁBA METSZETTE KOPILOVICH ISTVÁN,
A FAMETSZÉSI SZAKOSZTÁLY NÖVENDÉKE.

Az orsz. m. kir. iparművészeti iskola kiállítása.

APSZEMLE AZ IPARMŰVÉSZET KÖNYVÉRŐL IROTT ISMERTETÉSEKRŐL. (Folyt.)

A *Magyar Szemle* múlt évi novemberi számában megjelent egy ismertetés, mely rendkívül meleg hangon fogadja társulatunk új kiadványát, mint amely a mienknél fejlettebb külföldi irodalomban is esemény számba menne. A hatalmas díszmű — úgymond — tudományos alapossággal, de a nagy közönségnek szánt könnyed stílusban megírt s logikusan csoportosított monografiáival felöleli az iparművészet egész körét, múltját és jelenét egyaránt. Huszonkét író és műkritikus szövetkezett a nagy mű megírására s megválogatásuk már maga is nagy nehézséggel járt. Művészeti irodalmunk ugyanis vajmi szegényes s s igazán fölfödöző útra kellett indulnia annak, a ki az egyes iparművészeti technikák és ezek történetének méltatásához rátermett és szakasztott embereket keresett. S e nehéz feladat a könyv jeles szerkesztőjének teljes mértékben sikerült.

Midőn a bíráló ezt fejtegeti kiemeli, hogy az iparművészet könyve nemcsak a laikusok behatóbb tájékozására s a művészek irányítására szolgál, hanem kiváltképpen azokra nézve nélkülözhetetlen, „akik oly vidékeken élnek, a hol még ma is tömérdek a régiség, amely azonban közönségünk avatatlansága miatt kellő figyelmet nem kelt, s így akadálytalanul ki van téve az idő rombolásának s a külföldi régiségkereskedők kapzsiságának.“

A napilapoknál szinte szokatlan beható részletességével tűnik ki a *Pester Lloyd* múlt évi karácsonyi számában megjelent bírálat.

Bevezetésében utal a cikkíró a forrongásra, melyet a modern irány a művészi ipar terén is keltett s mely folyton tart. Szemben áll a nemzeties irányzat a kozmopolita művészettel, a hagyományok életre való részeinek ügyes felhasználása s gondos továbbfejlesztése az egyéniség korlátlan érvényesítésének nagyhangú jelszavával, mely sokszor csak arra szolgál, hogy az alkotásaink idétlenségét, kiforratlanságát leplezzük. Ily körülmények közt nagyon is helyén való volt az új vállalat, ez a széles és biztos alapokra épített hatalmas, komoly mű, mely sem vékonyka vezérfonál nem akart lenni, melyet átlapozva a felületes olvasó is képes lesz arra, hogy a modern iparművészeti fejlődés nagy kérdéseibe gon-

dolkodás nélkül beleszóljon, sem pedig szellemeskedő s hangzatos általánoságokban tetszelgő eszthetikai értekezés. Majd eddigi szakirodalmunk szegénységét s a felkutatott hazai adatok egyes számát említi föl a bíráló és ama meggyőződésének ad kifejezést, hogy az adott körülmények között csakis az egész tárgyban otthonos és annak magyar vonatkozásait alaposan ismerő szerkesztő gondos vezetése alatt volt ez az alapvető munka megírható. A szerkesztő buzgólkodásának köszönhetjük azt is, hogy a munkát, az írók különböző stílusa és felfogása dacára, egységes szellem hatja át. Ezután áttér az egyes dolgozatok ismertetésére. Groh István cikkében az építő- és iparművészi stílusok kapcsolatának folytonos szemmel tartását dicséri meg, Marczalinak szindús előadását emeli ki; Áldásynál, Lykánál és Ébernél az összefoglaló ügyességét hangsúlyozza; Czakó dolgozatában pedig az új adatok rendkívüli gazdagsága ötlük szemébe. De legbővebben magának a szerkesztőnek érmészeti dolgozatát tárgyalja.

Szerinte a finom szakértő és szakavatott író széles látkörére és biztos ítéletére volt szükség, hogy itt az óriási anyagot összefüggő művészileg kikerekített egésszé idomítsa. Az érmek és emlékérmek nemcsak történeti okmányok vagy gyűjtés tárgyai, hanem önálló művészi jelentőségű alkotások. Eme kis remekművek természetébe és fejlődésébe való mélyebb behatás nélkül műtörténelmi tudásunk mindenképp hézagos marad. A szerkesztőnek nem csekély érdeme kivált, szakirodalmunk jelentéktelenségével szemben, ha ezt a szempontot oly tökéletes módon érvényesíteni tudta.

Mint a bíráló folytatólag kifejti, a két főrésze oszló mű első fele magáról az éremről, gyűjtőiről, irodalmáról, eredetéről, technikájáról s történelmi kifejlődéséről beszél, rövid, de velős és vonzó képet adva e közkézen forgó tárgyról; különösen beható pedig a hazai viszonyokat tárgyaló fejezet, a magyar érmészet valódi műtörténete. Ráth munkájának másik felét az emlékéremnek szentelte.

Ennek a jelenleg fő-fő fontosságú iparművészeti ágak fejlődését nagy szeretettel kíséri végig s különösen francziaországi újabb felvirágzásánál időzik hosszasan. De minket magyarokat az utolsó fejezet érdekelhet a legjobban,

mert szerző ebben foglalja össze mind-azt, amit ezen fontos iparművészi ág hazai fejlődéséről hosszú évek során felkutatott. A tartalmi ismertetés után a mű külső kiállításának is szentel néhány elismerő sort; dicséri ügyes typografiai elrendezését, becses könyvészeti adatait s bő, de sohasem fölösleges illusztrációit, melyek gazdag sorából Rauscher eredeti rézkarcát, Paczkáné algrafiáját s Morelli színes fametszeteit emeli ki különösen.

Az *Archaeologiai Értesítő* idei első száma is foglalkozik az Iparművészet könyvével. Szendrei János, a cikk írója, röviden ismerteti az egyes dolgozatokat s különösen a legterjedelmesebbet, Ráth György értekezését emeli ki, mint amely tárgyával nagy szeretettel s lendülettel foglalkozik, legfőbb érdeméül a hazai s külföldi érmészet közötti viszony beható s következetes kifejtését tudja be neki s kimondja, hogy Ráth összefoglaló dolgozata a hazai irodalom legkiválóbb érmészeti munkája. Különösen hangsúlyozza továbbá Czakó magyarországi adatainak a gazdagságát s reméli, hogy az így is meglepő sorozatot a további kutatások könnyen megkészszerizhetik. Ezután a következő kötetek prospektusát ismerteti s végül a mű illusztrációiról beszél igen elismerő hangon. Az ismertetés keretében Szendrei ama nézetének ad több ízben kifejezést, hogy jobb lett volna az egyes fejezeteket önálló füzetekben közrebocsátani, mert így a három kötetes mű aránylag magas ára s az a körülmény, hogy úgy a szakértő, mint a laikus közönség rendszeren csupán egy-két iparművészeti ág iránt érdeklődik különösen, a munka gyors és szélesebb körű elterjedésének útját fogja állani.

Szendrei ez észrevételére meg kell jegyeznünk, hogy az Iparművészeti társulat kebelében tényleg volt szó arról, hogy nem volna-e célszerűbb ily összefoglaló munka helyett részletes monografiák sorozatában feldolgozni az anyagot, azonban hosszas megfontolás után arra határozták el magukat, hogy előbb ezzel az alapvető munkával kell elkészülni, melyből kiindulva azután könnyebben hozzá lehet fogni az egyes iparművészeti ágak terjedelmesebb monografiája kidolgozásához. Ami Szendrei észrevételének a közönség érdeklődésére vonatkozó részét illeti, meg kell jegyeznünk, hogy e munkának nem az csupán a célja, hogy a már létező érdeklődést

kielégítse, hanem az is, és talán főképen az, hogy a közöny jegét megtörve, az iparművészet minden ága iránt érdeklődést, szeretetet ébresztszen, mert csakis így érhető el a legfőbb cél: a közönség művészi érzékének harmonikus kiképzése.

Végül, ami a kérdés anyagi részét illeti, az eddigi tapasztalatok alapján is bizton remélhetjük, hogy az a közönség, mely az újabban megjelent s folyton megjelenő nagyszabású történeti, földrajzi, állattani s lexikális művek költségeit el tudja viselni, ettől a tárgyra nézve annyira időszerű vállalatától sem fogja a kellő pártolást nélkülözni. Különben is a társulat saját tagjai részére az egyes kötetek árát, és pedig a díszkötéssel együtt 11 korona páratlanul olcsó árba szállította le.

Végül megemlékezünk még a *Katholikus Szemle* f. é. második füzetében megjelent bírálatról is, melynek írója, Fieber Henrik, nem találta el a kellő szempontot, melyből az Iparművészet könyvét nézni kell, hogyha igazságtalanok lenni nem akarunk. Folyton az előadás könnyedségét, nemes értelemben vett népszerűségét hangoztatja, melyet a hét szerző közül csak háromnál, Marczali-, Áldásy-, és Lykánál talál meg kellő mértékben. Ellenben Ráth György munkáját, melynek alaposságát különben Fieber is elismeri, mint terjedelmességénél s túlgondos aprólékosságánál fogva a mű keretébe sehogy sem illőt hibáztatja, Éber cikkében a stílus túlságos tömörségét s a felölelt anyag terjedelméből kifolyó nehezebb áttekinthetést gáncsolja, Czakónál a régi emlékek túlságos kiemelését tartja fölöslegesnek, míg Gróh István értekezésében a tárgyalás átfoglaló modora miatt lát homályt. Fieber, mint e megjegyzései mutatják, merőben félreértette azokat az intenciókat, melyek az Iparművészeti társulatot a szóbanforgó munkakiadásában vezérelték. Könyved, szellemes csevegést remélt, mely egy pár órára elszórakoztassa a henye olvasót, fölkelte érdeklődését a körülötte lévő tárgyak iránt, melyeket addig talán figyelmére se méltatott. Nos hát az iparművészeti társulat egészen más, sokkal magasabb és bonyolultabb célt tűzött a szerzők elé. Érezve, hogy a kellő szakirodalom mennyire akadályozza Iparművészi törekvéseink nagyobb arányú föllendülését s hogy a történeti mult pontos ismerete nélkül a modern törekvések túlhajtásait, múltó szeszélyeit elkerülni

szinte lehetetlen, e könyvvel első sorban a szakférfiaknak akartak részletes felvilágosítást nyújtani. Nem könnyű olvasmányról volt tehát szó, hanem beható tanulmányt, szerető elmélyedést igénylő szakmunkáról, melyet szakember és laikus haszonnal forgathat. Innen magyarázható meg egyik-másik dolgozat nagyobb terjedelme is. Ha könnyen hozzáférhető külföldi szakmunkák még nem álltak rendelkezésre, vagy a tárgy fontossága megkívánta, akkor a szerzők szükségképpen arra voltak utalva, hogy hosszabbban tárgyalják az illető anyagot. Ez az eljárás főleg Ráth dolgozatánál indokolható, mert egyrészt tudtunkkal ez az első munka, mely ekkora következetességgel érvényesítette volna a pénzérem tárgyalásánál a művészi szempontokat s mert másrészt, az emlékéremről írva, a modern iparművészet egyik legéletrévalóbb vívmányát ismertette. Hogy pedig ez a magyarázat nincs utólag a munkába bele erőszakolva, hanem annak egész diszpozíciójából s kidolgozásából mintegy önként folyik, azt a többi bírálatból közölt szemelvények bőven igazolják, mert mint örömmel konstatáljuk, a kitűzött célnak ilyfokú félreismerése mindeddig nem fordult elő.

Dr. Gulyás Pál.

RÉE, PAUL JOH.: Grundlagen kunstgewerblicher Schönheit. Krefeld, C. Buch du Fallois, 1902.

Régi igazságokat sohasem haszontalan dolog újból megismételni. Mert rendszeren úgy vannak az emberek, hogy régi könyvhöz nem szívesen nyúlnak, azaz a könyv hamarabb lejárja magát, mint az igazság. Újból föltárlva tehát mindig érdeklődésre számíthat az, a mit már egyszer kigondoltak és elmondtak, plane ha modernül, az aktualitás színezetével van mindaz megírva.

Igy Rée is fentjelzett művében lényegileg Gottfried Semper eszméit igazította át a modern követelményeknek megfelelőleg, és mondjuk meg őszintén, hogy mégis derék munkát végzett. Mert ugyan már az iparművészeti körök levegőjében benne van, hogy a gyakorlati cél kifejezése, az anyag őszintesége, szóval az ipari szépség a gerince az iparművészetnek, de nem árt mindezeket meggyőző formában újra hallani. Nem árt az a figyelmeztetés sem, hogy csupán a rideg szerkezet és a dacos anyag respektálása sem elég az iparművészetnek, kell oda még kedély, fantázia és szellem is, — kell

oda művészet, a mely hangulatokat át az emberi léleknek.

A mi jól esik a Rée könyvében, az az, hogy nem polemizál, nem személyeskedik, csak egyszerű és világos módon ismereteket közöl; mintegy egyengeti az útját a modern iparművészet egységes esztétikai felfogásának.

PUL. KLINGER, DAS WEIB IM MODERNEN ORNAMENT. Ein Vorlagenwerk für alle Gebiete des Kunstgewerbes. Teil I. 30 Tfln in farben. Vert. Leipzig, Baumgärtner 30. Mk. — Ilyen címen jelent meg a napokban ez a munka és természetesen nálunk is minden könyvkereskedésben mutogatják. Megjelent, mutogatják, pedig szükség reá csakugyan nincsen. Hiszen kár is lenne róla sok szót vesztegetni, ha sokat ígérő címe, csinos kiállítás és ügyes rajzolójának kezét eláruló képei a szemléltető könnyen törbe nem csalnák; mert bizony a rossz munkát inkább nem szokás ismertetni, semhogy feldicsérjük, vagy rosszat mondjunk róla; és mégis ezt a munkát felemlítjük, szólunk is róla és dicsérni mégse dicsérjük. De nemcsak hogy nem ajánljuk, hanem mint veszedelmes portékára különösen figyelmeztetünk; nehogy valakinek itt, Budapesten vagy nálunk idehaza, hacsak olvasóink közül is, kedve kerekednék ezért a címében is nagyszerűen ajánlott és nem is tudom hányféle ipari szakmában alkalmas és használható (?) munkáért azt a potom 30 márkát azaz 36 koronát kiadni. Nem beszélünk le senkit arról, hogy a munkát megvegye; dehogy; ezt nem is tehetjük, mert a kiadója még pört is akaszthatna a nyakunkba; csak tessék érte kiadni a pénzét akinek tetszik. Mi itt e lap hasábjain csakis a munka minőségét beszéljük meg, a többi nem tartozik reánk.

Tehát lássuk a minőségét. Tartalma, mint a neve is mondja, a nő a modern ornamentben; azaz hogy a női alaknak ornamentális és lapidáris egyszerűséggel, színfoltokban díszítő értelemben való ábrázolása; vagyis női egész alakok ruhával és anélkül, valamint fejek színes egyszerű — mellest megjegyzem, hogy — jó, sőt akárhányszor feltűnően ügyes — rajza, illetőleg képe; itt-ott egymásmellé v. egymásfölé sorba helyezve, néhol magában, másutt meg modern (?) ornamenttel körülvéve. És ez lenne a nő a modern ornamentben. De hát lehet egyáltalában a nő szerepét — vagy job-

ban mondva a női alak — szerepét az ornamentben valahogy meghatározni? Bizony nem lehet. Az alakot motivumnak felhasználhatom, akár díszítő, akár egyéb értelemben vagy célra; de női alaknak a díszítményben valami különös szerepe vagy helye épp oly kevésbé vagy csak annyira van, mint akár a férfi- v. gyermekalaknak, vagy a kutyának, vagy macskának, madárnak, vagy bármi egyéb élő lénynek. Ebből is kitűnik kiadványunknak a tendenciája és a nő érdekességének céljaira való felhasználása. De föltéve, hogy ezt elnézzük, vagy elfogadjuk, akkor legalább elvártnók, hogy feladatát meg is oldja; mert ezt bizony a munkáról nem mondhatni.

Szerzőjének rajzi ügyessége és kiadványának ornamentális szegénysége, tartalmatlansága közötti ellentét annál inkább tűnik fel a szemlélőnek, minél többet nézi ezeket az első pillanatra sok lapon megnyerő rajzokat. Mire jó mindez? kérjük magunkban. És rájövünk, hogy célja nincs, hasznavehetősége vajmi csekély. És tisztelt olvasóinkat különösen erre óhajtottam figyelmeztetni.

Akinek ilyen alakokra, ilyen díszítő elemekre szüksége van, mert maga nem tudja megcsinálni, az szükségletét az ily fajta munkából ugyancsak nem fődözheti; a ki pedig ilyen segítségre nem szorul, annak éppenséggel fölösleges az ilyenfajta segítség.

A mi pedig már most különlegesen a munkában előforduló valósággal ornament lenni akaró részleteket illeti, azokról jobb nem szólni; azok ötletek — de találékonyság nélkül, — a mint különben az egész munka csakis ötletek gyűjteménye. A modern ékítményező művészet oly kiváló és finom dolgokat produkál napról-napra, hogy az efajtára, amelyeket ebben a kiadványban találunk, szükség egyáltalában nincs.

Ez az ismertetésem tehát főleg fiatal rajzoló művész barátaimat és t. olvasóinkat akarja szolgálni, figyelmeztetés alakjában: hogy óvakodjunk — és tartózkodjunk a saját érdekünkben és művészetünk érdekében is, a nőnek vagy szép alakjának illetéktelen felhasználásától, és ne lássunk minden idegen kiadványban utánzásra méltó példát és mintaszerűséget, ha nincs benne.

Csizik Gyula.

A MAGYAR IPARMŰVÉSZEK TÖRZSKÖNYVE.

Az Iparművészeti Társulat kiállításainak kiüntetettjei: *Apáti Abt* Sándor, Pécs. 1900, Páris, ezüst-érem. — *Angol kisasszonyok* Sancta Maria intézete, Budapesten, 1896-ban művészi technika és jó ízlésért a himzés terén millenniumi nagy érmet. — *Athenaeum* könyvkiadó r. t. 1901, Torino, ezüst-érem. — *Axmenn* Adél, 1892-ben perzsa és smyrnai módon szövött szőnyegeiért 50 frtos III. díjat. — *Bachruch* Károly, 1898-ban a régi magyar ékszerek motivumainak és technikájának ötvösműveken való sikeres alkalmazásaiért s az ellenzománc eredeti dekoratív felhasználásáért társulati kitüntető oklevelet. — *Bachruch* A. Budapest, 1900. Páris, aranyérem. — *Badár* Balázs, Mezőtúr, 1900. Páris, elismerő oklevelet. — *B. Bak* Lajos műasztalos, Kolozsvár, 1900-ban a párisi kiállításon ezüst-érmet. — *Balogh* János, 1900. Páris, arany-érem. — *Baros* Györgyné, Kolozsvár, 1900. Páris, elism. okl. — *Bálint* Zoltán, 1901. Torino, arany-érem. — *Bányai* Viktor műasztalos, Budapest, 1900-ban a párisi kiállításon bronz-érmet. — *Beck* Ö. Fülöp, 1900. Páris, ezüst-érem. 1901. Torino, ezüst-érem. — *Benczúr* Gyuláné, 1900. Páris, elism. okl. — *Bernstein* K. H. és fia, 1900. Páris, ezüst-érem. — *Bernstein* József és fia bútortiparosok 1900-ban a párisi kiállításon ezüst-érmet. — *Beschorner* A. M. és fia műércöntők 1899-iki karácsonyi kiállításon elism. okl. 1900. Páris, arany-érem. 1896-ban jó öntés és a szobor-csoportozatok ízléses összeállításáért millenniumi nagy érmet. 1899-ben olcsó és művészi bronzokért társulati elismerő oklevelet. 1901 Torino, diplomé de mérite. — *Bitó* Lajos műasztalos 1900-iki párisi kiállításon ezüst-érmet. — *Bodon* Károly műasztalos, Budapest 1900-ban a párisi kiállításon bronz-érmet. — Ifj. *Bodon* Károly 1900-ban a párisi kiállításon bronz-érmet. — *Bozsik és Herz*, Kúnszent-Márton, 1900. Páris, elism. oklev. — *Buchwald* Sándor fémbútortipáros, Budapest 1900-ban a párisi kiállításon arany-érmet. — *Burg* Ármán, 1900. Páris, ezüst-érem. — *Bútorcsarnok* szövetkezet, Budapest 1901-ben 2000 koronás állami nagy díjat. 1900-ban 400 koronás díjat. — ifj. *Czibalmos* Ferenc műasztalos, Kézdivásárhelyt 1900-ban a párisi kiállításon ezüst-érmet. — *Damkó* József szobrász, 1901. Torino, ezüst-érem. — *Diczenty* Ernő, 1891-ben lakatosmunkáért 50 forintos III. díjat. — *Dochnál* J. könyvkötő, Budapest 1896-ban, szabatos jó munkáért kiállítási érmet. — *Dorn* Jenő ötvös, Budapest 1896-ban kitűnő ciseleur-munkáért millenniumi nagy érmet. 1893-ban ötvösművekéért II. díjat. — *Dósay* Anna 1900-ban a párisi kiállításon bronz-érmet. — *Dvihally* Emil iparművészeti iskolai növendék, 1891-ben 50 frt jutalmat. — *Egger* Dávid 1888-ban zománcos szenteltvíztartóért 200 frankos II. díjat. — *Egger* testvérek, 1900. Páris, bronz-érem. — *Első*